

**UCHWAŁA NR XLIV/371/23
RADY GMINY SIEPRAW**

z dnia 5 czerwca 2023 r.

**w sprawie przyjęcia sprawozdania z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej za 2022 rok
oraz planu potrzeb na 2023 rok**

Na podstawie art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 901), Rada Gminy Siepraw uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się sprawozdanie Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sieprawiu z działalności Ośrodka za 2022 rok i przyjmuje się plan potrzeb w zakresie pomocy społecznej na 2023 rok jak załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Leszek Wierzba

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
W SIEPRAWIU ZA 2022 ROK ORAZ PRZEDSTAWIENIE POTRZEB W ZAKRESIE POMOCY
SPOŁECZNEJ NA 2023 ROK**

1. WSTĘP

Zgodnie z art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 901) *„Kierownik ośrodka pomocy społecznej składa Radzie Gminy całoroczne sprawozdanie z działalności oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej.”*

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sieprawiu jest jednostką organizacyjną i budżetową Gminy Siepraw działająca na podstawie Uchwały nr XVII/67/90 Gminnej Rady Narodowej w Sieprawiu z dnia 19 kwietnia 1990 r. w sprawie utworzenia Ośrodka Pomocy Społecznej i organizacji pomocy społecznej w Gminie oraz Statutu zatwierdzonego uchwałą Rady Gminy Siepraw nr XVIII/168/16 z dnia 26 października 2016 roku.

Podstawowym aktem prawnym, na podstawie którego funkcjonuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sieprawiu jest ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. Ponadto w Ośrodku realizowane są zadania wynikające z innych aktów prawnych w szczególności:

- ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych;
- ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych;
- ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekuna;
- ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych;
- ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów;
- ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Zadania w tym zakresie były realizowane w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie w gminie Siepraw na lata 2020-2024, zgodnie z uchwałą nr XXI/176/20 Rady Gminy Siepraw z dnia 29 grudnia 2020 r.;
- ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Ośrodek wykonywał zadania w tym zakresie zgodnie z Uchwałą nr XXXI/269/22 Rady Gminy Siepraw z dnia 23 marca 2022 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2022 – 2024;
- ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci;
- uchwały nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023;
- ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego;
- ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych;
- ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty;
- ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym;
- ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych;
- ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”;
- ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny;
- ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska;
- ustawy z dnia 21 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym;
- ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym;

- ustawy z dnia 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 r. w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej;

- ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sieprawiu w 2022 roku realizował działalność statutową oraz podejmował dodatkowe działania w celu podnoszenia jakości i poszerzania świadczonych usług na rzecz mieszkańców Gminy Siepraw. Przy realizacji zadań Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sieprawiu współpracuje w szczególności z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatowym Urzędem Pracy, Sądem Rodzinnym, Komendą Policji, szkołami, placówkami służby zdrowia, Stowarzyszeniami działającymi w Gminie Siepraw.

2. STRUKTURA ZATRUDNIENIA W GMINNYM OŚRODKU POMOCY SPOŁECZNEJ W SIEPRAWIU

Utworzenie i utrzymanie Ośrodka Pomocy Społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników, jest zadaniem obowiązkowym gminy wynikającym z art. 17 ust. 18 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

W 2022 r. Ośrodek Pomocy Społecznej funkcjonował w następującej strukturze organizacyjnej, którą przedstawia poniższy schemat:

Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej kieruje jednoosobowo kierownik. Kierownik prowadzi nadzór merytoryczny i organizację pracy oraz ponosi odpowiedzialność finansową w Ośrodku.

Według stanu na dzień 31.12.2022 r. zatrudnionych było ogółem 12 osób, co w przeliczeniu na pełne etaty wynosi 10,05, z czego:

- kierownik - 1 etat;
- główny księgowy - $\frac{3}{4}$ etatu;
- samodzielny referent ds. kadr, płac i administracji – 1 etat;
- pracownicy socjalni - 3 etaty;
- asystent rodziny – 0,5 etatu;
- stanowisko ds. świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego i świadczeń wychowawczych - 2 etaty;
- pomoc administracyjna - 2 etaty;
- kierownik świetlicy – 0,5 etatu;
- wychowawca w świetlicy – 0,5 etatu;
- sprzątaczką - 0,25 etatu.

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Sieprawiu wszyscy pracownicy posiadają odpowiednie kwalifikacje zawodowe do wykonywania pracy na zajmowanych stanowiskach, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Ponadto, pracownicy podnosili swoje kwalifikacje, biorąc udział w wielu specjalistycznych szkoleniach poświęconych pomocy społecznej, przemocy w rodzinie, świadczeniach rodzinnych, świadczeniach wychowawczych, księgowości i innych niezbędnych do prawidłowego wykonywania zadań, wynikających ze statutu Ośrodka.

Zgodnie z art. 110 ust. 11 ustawy pomocy społecznej, ośrodek pomocy społecznej zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2000 mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących. W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Sieprawiu spełniony jest wymóg ustawowy, gdyż na 1 pracownika socjalnego przypada 34 rodziny – stan na 31.12.2022 r. rodzin korzystających z pomocy w 2022 r.

3. WYKONANIE BUDŻETU OŚRODKA

Wykonanie budżetu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sieprawiu za 2022 r.

Dział	Rozdział	Wyszczególnienie	Środki budżetu gminy	Środki budżetu państwa	Środki ogółem
754 Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	75495	Świadczenia pieniężne z tytułu zakwaterowania i wyżywienia obywateli Ukrainy	-	619 464,00	619 464,00
Razem 754					619 464,00
851 Ochrona zdrowia	85195	Pozostała działalność	-	1 035,00	1 035,00
Razem 851					1 035,00
852 Pomoc społeczna	85202	Domy Pomocy Społecznej	367 352,87	-	367 352,87
	85203	Ośrodki wsparcia	89 525,99	-	89 525,99
	85213	Składka na ubezpieczenie zdrowotne dla osób pobierających zasiłek stały	-	9 865,43	9 865,43
	85214	Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe	63 348,02	53 191,00 (zasiłek okresowy)	116 539,02
	85216	Zasiłki stałe	-	131 580,97	131 580,97
	85219	Ośrodki Pomocy Społecznej	585 634,21	79 077,95	664 712,16
	85228	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	70 551,19	11 640,00	82 191,19
	85230	Pomoc w zakresie dożywiania	32 050,25	91 600,00	123 650,25
	85295	Pozostała działalność – dodatek osłonowy	158,70	883 809,77	924 141,27
		Pozostała działalność – „Korpus Wsparcia seniorów”	-	25 259,80	
		Pozostała działalność – posiłki dla dzieci w szkole obywateli Ukrainy		14 913,00	
Razem 852					2 509 559,15
853 Pozostałe działania w zakresie polityki społecznej	85395	Pozostała działalność – Dodatek węglowy	-	3 369 060,00	3 664 850,00
		Pozostała działalność – inne źródła ciepła	-	223 880,00	
		Pozostała działalność - świadczenia 300 zł dla Obywateli Ukrainy	-	71 910,00	
Razem 853					3 664 850,00
854 Edukacyjna opieka wychowawcza	85415	Pomoc materialna dla uczniów	5 785,37	23 141,44	28 926,81
Razem 854					28 926,81
855 Rodzina	85501	Świadczenia wychowawcze	11 160,99	5 233 945,12	5 245 106,11
	85502	Zasiłki rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego i rodzicielskie oraz składki społeczne od świadczeń	135 567,73	2 867 612,12	3 003 179,85
	85503	Karta Dużej Rodziny	9 185,00	1 032,00	10 217,00
	85504	Asystent Rodziny	42 137,35	1 500,00	43 637,35
	85513	Składki na ubezpieczenie	-	21 659,74	21 659,74

		zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów			
Razem 855					8 324 073,05

4. POMOC SPOŁECZNA

W 2022 r. pomocą społeczną objęto 102 rodziny, tj. 226 osób.

Prawo do świadczeń z pomocy społecznej przysługiwało w 2022 r. osobom i rodzinom, których dochód na osobę nie przekraczał:

- a) 776,00 zł – dla jednoosobowego gospodarstwa domowego,
- b) 600,00 zł - dla wieloosobowego gospodarstwa domowego.

Powody korzystania z pomocy społecznej w 2022 roku

Powody	2022	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
Ubóstwo	42	79
Bezdomność	1	1
Potrzeba ochrony macierzyństwa	16	82
W tym: wielodzietność	14	75
Bezrobocie	14	31
Niepełnosprawność	42	81
Długotrwała lub ciężka choroba	51	88
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – ogółem, w tym:	19	53
- rodziny niepełne	10	29
- rodziny wielodzietne	1	4
Przemoc w rodzinie	2	7
Alkoholizm	3	4
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	0	0
Zdarzenia losowe	0	0

4.1 ZASIŁKI STAŁE

Zasiłek stały przysługuje osobie samotnej lub osobie w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub osobie pozostającej w rodzinie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie jest niższy od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie. Kwota zasiłku stałego nie może być niższa niż 30,00 zł miesięcznie i wyższa 719,00 zł. Przyznawane świadczenia weryfikowane są co pół roku przez pracowników socjalnych poprzez przeprowadzanie aktualizacji sytuacji rodzin na podstawie wywiadów środowiskowych.

Forma pomocy	Liczba osób w 2022 r.	Wydatkowana kwota w 2022 r.
Zasiłek stały	23	131 580,97
w tym przyznane dla osoby:		
samotnie gospodarującej	21	126 863,11
pozostającej w rodzinie	2	4 717,86

Środki finansowe przeznaczone na wypłatę zasiłków stałych w całości finansowane były z budżetu wojewody. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej opłacał także składki na ubezpieczenie zdrowotne na rzecz osób uprawnionych, tj. na rzecz 18 osób pobierających zasiłki stałe. Środki finansowe przeznaczone na opłatę składek w całości pochodziły z budżetu wojewody i wyniosły **9 865,43 zł**.

4.2 ZASIŁKI OKRESOWE

Zasiłek okresowy przysługuje z tytułu długotrwałej choroby, niepełnosprawności, bezrobocia, braku możliwości otrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego przy spełnieniu kryterium dochodowego.

Kwota zasiłku okresowego nie może być niższa niż 50% różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej od dochodu tej osoby lub kryterium dochodowym rodziny, a dochodem tej rodziny.

Forma pomocy	Liczba osób w 2022 r.	Wydatkowana kwota w 2022 r.
Zasiłek okresowy	32	69 650,00
Powody przyznania zasiłku okresowego	Liczba osób w 2022 r.	Wydatkowana kwota
Bezrobocie	11	37 194,00
Długotrwała choroba	6	13 276,00
Niepełnosprawność	15	18 016,00
Inny powód	1	1 164,00

Środki wydatkowane na wypłatę zasiłków okresowych pochodziły z budżetu wojewody i środków własnych gminy.

4.3 ZASIŁKI CELOWE I POMOC W NATURZE

W celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej może być przyznany zasiłek celowy. Zasiłek celowy może zostać przyznany na zaspokojenie niezbędnej potrzeby życiowej, a w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków, opału, odzieży, udzielenia schronienia a także pokrycie kosztów pogrzebu.

Forma udzielonej pomocy	Liczba osób w 2022 r.	Wydatkowana kwota ze środków gminy
Zasiłek celowy	10	4 976,28
Zasiłek celowy specjalny	25	20 221,00
Pomoc w postaci rzeczowej	33	20 192,68

4.4 DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ

Osobie, która wymaga całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej. Osoby te kierowane są do odpowiedniego typu domu jak najbliżej miejsca zamieszkania osoby kierowanej, chyba że wskazania są inne.

Pobyt w DPS jest odpłatny. Obowiązani do wnoszenia opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej są w kolejności: mieszkaniec, zstępni oraz gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej. Średni miesięczny koszt utrzymania ustala starosta i ogłasza w wojewódzkim dzienniku urzędowym, nie później niż do 31 marca każdego roku. Jeśli dochody umieszczanej osoby są zbyt niskie i nie wystarczają na comiesięczne opłaty, gmina musi wziąć na siebie to zobowiązanie w części lub w całości.

Forma pomocy	Liczba osób w 2022 r.	Wydatki gminy	Średni miesięczny koszt pobytu na 1 osobę
Pobyt w DPS	10	367 352,87	4 036,84

4.5 PROGRAM „POSILEK W SZKOLE I W DOMU”

Celem Programu wieloletniego „Posiłek w szkole i w domu” jest:

- wsparcie gmin w wypełnianiu zadań własnych o charakterze obowiązkowym w zakresie dożywiania dzieci oraz zapewnienia posiłku osobom jego pozbawionym,
- poprawy poziomu życia osób i rodzin o niskich dochodach,
- długofalowych działań w zakresie poprawy stanu zdrowia dzieci i młodzieży poprzez ograniczenie zjawiska niedożywienia.

Rzeczywista liczba osób objętych programem ogółem: 125 osób, w tym:

- dzieci do czasu rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej: 19,
- uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej: 46,
- osoby otrzymujące pomoc na podstawie art. 7 ustawy o pomocy społecznej: 60

Koszt programu	Środki własne	Środki z dotacji
120 774,00	29 174,00	91 600,00

4.6 USŁUGI OPIEKUŃCZE

Pomoc w formie usług opiekuńczych przysługuje osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona. Usługi mogą być przyznane również osobie, która ma rodzinę, a rodzina, a także wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępni i zstępni, nie mogą takiej opieki zapewnić. Podstawą świadczenia wszystkich rodzajów usług jest decyzja administracyjna określająca: miejsce i okres świadczenia usług, rodzaje czynności wykonywanych w ramach usług, łączny czas wykonywania usług oraz wysokość i termin wnoszenia odpłatności. Liczba godzin dziennie oraz liczba dni w tygodniu, w których świadczone są usługi jest określona indywidualnie, w zależności od sytuacji i potrzeb danej osoby/rodziny. Odpłatność za usługi opiekuńcze określa tabela odpłatności zawarta w Uchwale Rady Gminy Siepraw Nr XXXVI/242/09 z dnia 29 października 2009 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od odpłat jak również trybu ich pobierania. Usługi opiekuńcze świadczone były przez 6 opiekunek zatrudnionych w oparciu o umowę zlecenie. Z usług opiekuńczych korzystało ogółem 8 osób, na rzecz których świadczone były usługi w liczbie 2 076 godzin.

Pośród osób korzystających z usług opiekuńczych w 2022 r. w DPS zostały umieszczone 3 osoby, 2 osoby zrezygnowały ze świadczonych usług. Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zleconą przez lekarza pielęgnację, oraz w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba świadczeń (godzin)	Koszt ogółem	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
2022	8	2076	70 551,19	8	8

4.7 USŁUGI OPIEKUŃCZE DLA OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI

Specjalistyczne usługi dla osób z zaburzeniami psychicznymi są szczególnym rodzajem usług specjalistycznych dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby posiadające kwalifikacje do wykonywania zawodu m.in. pracownika socjalnego, psychologa, pedagoga, logopedy, terapeuty zajęciowego, pielęgniarki, asystenta osoby niepełnosprawnej, opiekunki środowiskowej, specjalisty w zakresie rehabilitacji medycznej, fizjoterapeuty.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze przeznaczone są dla:

- osób dorosłych, wykazujących zaburzenia wymienione w art. 3 ustawy o ochronie zdrowia psychicznego:
- chorych psychicznie (wykazujących zaburzenia psychotyczne);
- upośledzonych umysłowo;
- osób wykazujących inne poważne zakłócenia czynności psychicznych, które zgodnie ze stanem wiedzy medycznej zaliczane są do zaburzeń psychicznych, a osoba ta wymaga takiej formy pomocy i opieki niezbędnej do życia w środowisku rodzinnym lub społecznym,
- w wyjątkowych przypadkach dla dzieci i młodzieży z zaburzeniami psychicznymi, pozbawionych dostępu do zajęć rehabilitacyjnych i rewalidacyjno-wychowawczych, jeśli nie mają możliwości uzyskania dostępu do zajęć świadczonych przez inne zobowiązane podmioty.

W 2022 r. specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi zostały przyznane decyzją dla dwóch dzieci. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sieprawiu zatrudniał 1 specjalistę do realizacji ww. usług. Zrealizowano **194 godziny** usług, koszt realizacji tego zadania wyniósł **11 640,00 zł**, z czego w całości został pokryty z dotacji celowej budżetu państwa.

4.8 POMOC W FORMIE PRACY SOCJALNEJ

Na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w środowisku społecznym, wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej świadczona jest przez pracowników socjalnych praca socjalna w różnych aspektach egzystencji jednostki. Udzielana jest ona osobom i rodzinom, które mają trudności w rozwiązywaniu swoich problemów bez względu na posiadany dochód. Szeroko rozumiana praca socjalna zaczęła przybierać działania o charakterze motywacyjnym, wspierającym i aktywizującym. Jest ona prowadzona wieloaspektowo. Działania obejmują wiele sfer życia osób, którymi zajmują się pracownicy socjalni. Dotyczą one zarówno aktywizacji

zawodowej, trudności i problemów zdrowotnych (w tym uzależnienia), wspieranie podopiecznych w ich prawidłowym funkcjonowaniu w życiu codziennym, a także mediacje, które podejmowane są w środowisku szczególnie narażonych na konflikty. Ponadto praca socjalna obejmuje również działania informacyjne o przysługujących uprawnieniach. W ramach pracy socjalnej pracownicy GOPS pomagają w sporządzaniu różnego rodzaju wniosków np. o alimenty, pozwów o rozwód, uzyskanie renty w ZUS czy też KRUS. Została również przez pracowników socjalnych udzielona pomoc i wsparcie obywatelom Ukrainy ze względu na konflikt zbrojny w Ukrainie. Rozwiązywanie problemów socjalnych klientów Ośrodka Pomocy społecznej wymaga szerokiej współpracy z licznymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi. Do najważniejszych naszych partnerów należą: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Myślenicach, Komenda Powiatowa Policji w Myślenicach, kuratorzy sądowi, pedagodzy szkolni, lekarze rodzinni, pielęgniarki środowiskowe, Powiatowy Urząd Pracy w Myślenicach.

4.9 PRAWO DO ŚWIADCZEŃ OPIEKI ZDROWOTNEJ

Zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych do zadań zleconych gminy należy wydawanie decyzji, potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej na okres do 90 dni. W tym celu zostało wydanych w 2022 r. 9 decyzji w sprawie potwierdzenia prawa do wyżej wymienionego świadczenia.

5. REALIZACJA ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH

Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych skierowana jest przede wszystkim do rodzin, które wprawdzie osiągają dochody, jednakże z uwagi na zwiększone wydatki związane z wychowaniem dzieci, w tym również niepełnosprawne, dochód na jedną osobę w rodzinie nie pozwala na zapewnienie dzieciom oraz osobom niepełnosprawnym podstawowych standardów życiowych. Ustawa ta przewiduje finansowaną pomoc państwa w formie świadczeń rodzinnych. Świadczenia rodzinne są obligatoryjnymi świadczeniami udzielanymi na roczne okresy zasiłkowe, trwające od 1 listopada do 31 października następnego roku.

5.1. Zasiłek rodzinny

Podstawowym kryterium, od którego zależy prawo do zasiłku rodzinnego jest dochód rodziny w przeliczeniu na osobę. Zasiłki rodzinne są świadczeniami Państwa na rzecz rodziny o niskich dochodach.

Świadczenia rodzinne przysługują osobom, jeżeli zamieszkują na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres zasiłkowy, w którym otrzymują świadczenia rodzinne, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

Celem zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku rodzinnego jest pomoc rodzinie bądź osobom samotnie wychowującym dzieci w ponoszonych przez nich wydatkach na utrzymanie dzieci.

Zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli przeciętny miesięczny dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 674,00 zł. W przypadku, gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności, zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli miesięczny dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 764,00 zł.

Zasiłek rodzinny przysługuje na dziecko ze względu na jego wiek, a także stan zdrowia – rodzicom, jednemu z rodziców, opiekunowi prawnemu dziecka albo opiekunowi faktycznemu dziecka, do ukończenia przez dziecko 18 roku życia lub nauki w szkole (poza wyższą szkołą), jednak nie dłużej niż do ukończenia 21 roku życia albo do 24 roku życia – jeżeli dziecko jest niepełnosprawne i posiada stosowne orzeczenie, a także osobie uczącej się (osoba pełnoletnia ucząca się, niepozostająca na utrzymaniu rodziców w związku z ich śmiercią lub w związku z ustalonym wyrokiem sądowym lub ugodą sądową prawa do alimentów z ich strony).

Wysokość zasiłku rodzinnego wynosiła:

- 95,00 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia;
- 124,00 zł na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia;
- 135,00 zł na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia.

5.2. Rodzaje dodatków do zasiłku rodzinnego

Dodatki do zasiłku rodzinnego są z nim nierozdzielnie związane i w przypadku gdy prawo do zasiłku rodzinnego nie przysługuje, nie można ubiegać się o dodatki.

5.2.1. Dodatek z tytułu urodzenia dziecka

Dodatek przysługuje jednorazowo w wysokości 1 000,00 zł.

W przypadku wystąpienia o przysposobienie więcej niż jednego dziecka lub urodzenia więcej niż jednego dziecka podczas jednego porodu dodatek przysługuje na każde dziecko. Wniosek o dodatek z tytułu urodzenia dziecka składa się do ukończenia przez dziecko pierwszego roku życia. Dodatek wypłacany jest na podstawie zaświadczenia lekarskiego lub wystawionego przez położną potwierdzającego pozostawanie kobiety pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu.

5.2.2. Dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego

Dodatek przysługuje w wysokości 400,00 zł miesięcznie, nie dłużej jednak niż przez okres:

- 24 miesięcy kalendarzowych;
- 36 miesięcy kalendarzowych, jeżeli sprawuje opiekę nad więcej niż jednym dzieckiem urodzonym podczas jednego porodu;
- 72 miesięcy kalendarzowych, jeżeli sprawuje opiekę nad dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności albo o znacznym stopniu niepełnosprawności.

W przypadku równoczesnego korzystania z urlopu wychowawczego przez oboje rodziców lub opiekunów prawnych dziecka przysługuje jeden dodatek.

5.2.3. Dodatek z tytułu wychowywania w rodzinie wielodzietnej

Dodatek przysługuje na trzecie i na następne dzieci uprawnione do zasiłku rodzinnego.

Dodatek wynosi 95,00 zł miesięcznie.

5.2.4. Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka

Dodatek przysługuje w wysokości 193,00 zł miesięcznie na dziecko, nie więcej jednak niż 386,00 zł na wszystkie dzieci.

W przypadku dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności kwotę dodatku zwiększa się o 80,00 zł na dziecko, nie więcej jednak niż o 160,00 zł na wszystkie dzieci.

Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka przysługuje samotnie wychowującym dziecko, matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka, jeżeli nie zostało zasądzone świadczenie alimentacyjne na rzecz dziecka od drugiego z rodziców dziecka, ponieważ:

- drugi z rodziców dziecka nie żyje;
- ojciec dziecka jest nieznany;
- powództwo o ustalenie świadczenia alimentacyjnego od drugiego z rodziców zostało oddalone.

Dodatek przysługuje również pełnoletniej osobie do ukończenia 24 roku życia, uczącej się w szkole lub w szkole wyższej, jeżeli oboje rodzice osoby uczącej się nie żyją.

5.2.5. Dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania

Dodatek przysługuje:

· w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły ponadpodstawowej lub szkoły artystycznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki, a także szkoły podstawowej w przypadku dziecka lub osoby uczącej się, legitymującej się orzeczeniem o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności – w wysokości 113,00 zł miesięcznie na dziecko

albo

· w związku z dojazdem z miejsca zamieszkania do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły, w przypadku dojazdu do szkoły ponadpodstawowej, a także szkoły artystycznej, w której realizowany jest

obowiązek szkolny i obowiązek nauki w zakresie odpowiadającym nauce w szkole ponadpodstawowej – w wysokości 69,00 zł miesięcznie na dziecko.

5.2.6. Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego

Dodatek wynosi miesięcznie:

- 90,00 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia;
- 110,00 zł na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 24 roku życia.

5.2.7. Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego

Dodatek przysługuje raz w roku szkolnym w wysokości 100,00 zł na dziecko.

Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego przysługuje matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka, a także osobie uczącej się na częściowe pokrycie wydatków związanych z rozpoczęciem w szkole nowego roku szkolnego albo rocznego przygotowania przedszkolnego. Wniosek o wypłatę dodatku składa się do dnia zakończenia okresu zasiłkowego, w którym rozpoczęto rok szkolny albo roczne przygotowanie przedszkolne. Wniosek złożony po terminie organ właściwy pozostawia bez rozpatrzenia.

5.3. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka

Z tytułu urodzenia się żywego dziecka przysługuje jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka w wysokości 1 000,00 zł na jedno dziecko. Przyznanie prawa do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka jest uzależnione od kryterium dochodowego. Przysługuje jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 1 922,00 zł. Do wniosku dołącza się zaświadczenie lekarskie lub wystawione przez położną potwierdzające pozostawanie kobiety pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu. Świadczenie to, podobnie jak wszystkie świadczenia rodzinne jest wolne od podatku dochodowego.

5.4. Świadczenie rodzicielskie

W dzienniku ustaw z dnia 21 sierpnia 2015 r., poz. 1217 opublikowana została ustawa o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw wprowadzająca od 1 stycznia 2016 r. świadczenie rodzicielskie dla rodziców, którym nie przysługują urlopy w związku z urodzeniem się dziecka; jak np. osoby bezrobotne, studenci, uczniowie, osoby pracujące na podstawie umów cywilno-prawnych, rolnicy; niezależnie od dochodu rodziny.

Kwota świadczenia rodzicielskiego wynosi 1 000,00 zł miesięcznie z wyjątkami wskazanymi w ustawie (w odniesieniu do osób pobierających zasiłek dla bezrobotnych wypłacana kwota przez OPS stanowi różnicę między kwotą świadczenia rodzicielskiego, a kwotą pobieranego zasiłku dla bezrobotnych pomniejszonego o zaliczkę na podatek dochodowy od osób fizycznych). Kwota świadczenia za niepełny miesiąc ustalana jest proporcjonalnie. W odniesieniu do świadczenia rodzicielskiego nie jest stosowane żadne kryterium dochodowe.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje:

1. matce albo ojcu dziecka;
2. opiekunowi faktycznemu dziecka w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7 roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego - do ukończenia 10 roku życia;
3. rodzinie zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej zawodowej, w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7 roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego - do ukończenia 10 roku życia;
4. osobie, która przysposobiła dziecko, w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7 roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego - do ukończenia 10 roku życia.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje ojcu dziecka w przypadku:

1. skrócenia okresu pobierania świadczenia rodzicielskiego na wniosek matki dziecka po wykorzystaniu przez nią tego świadczenia za okres co najmniej 14 tygodni od dnia urodzenia dziecka;
2. śmierci matki dziecka;

3. porzucenia dziecka przez matkę.

Świadczenie nie przysługuje, jeżeli:

1. co najmniej jeden z rodziców dziecka lub osoba uprawniona, o której mowa w ustawie, otrzymują zasiłek macierzyński lub uposażenie za okres ustalony przepisami Kodeksu pracy jako okres urlopu macierzyńskiego, okres dodatkowego urlopu macierzyńskiego, okres urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego, okres dodatkowego urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego lub okres urlopu rodzicielskiego;

2. dziecko zostało umieszczone w pieczy zastępczej - w przypadku osób, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 4 ustawy;

3. jeden z rodziców dziecka lub osoba uprawniona, nie sprawują lub zaprzestali sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem, w tym w związku z zatrudnieniem lub wykonywaniem innej pracy zarobkowej, które uniemożliwiają sprawowanie tej opieki;

4. w związku z wychowywaniem tego samego dziecka lub w związku z opieką nad tym samym dzieckiem jest już ustalone prawo do świadczenia rodzicielskiego, dodatku do zasiłku rodzinnego, o którym mowa w art. 10, świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego lub zasiłku dla opiekuna, o którym mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów;

5. osobom uprawnionym, przysługuje za granicą świadczenie o podobnym charakterze do świadczenia rodzicielskiego, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje przez okres:

1. 52 tygodni - w przypadku urodzenia jednego dziecka przy jednym porodzie, przysposobienia jednego dziecka lub objęcia opieką jednego dziecka;

2. 65 tygodni - w przypadku urodzenia dwojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia dwojga dzieci lub objęcia opieką dwojga dzieci;

3. 67 tygodni - w przypadku urodzenia trojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia trojga dzieci lub objęcia opieką trojga dzieci;

4. 69 tygodni - w przypadku urodzenia czworga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia czworga dzieci lub objęcia opieką czworga dzieci;

5. 71 tygodni - w przypadku urodzenia pięciorga i więcej dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia pięciorga i więcej dzieci lub objęcia opieką pięciorga i więcej dzieci.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje od dnia:

1. porodu - w przypadku osób, o których mowa w ustawie;

2. objęcia dziecka opieką, nie dłużej niż do ukończenia przez dziecko 7 roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego, nie dłużej niż do ukończenia przez nie 10 roku życia - w przypadku osób, o których mowa w ustawie;

3. przysposobienia dziecka, nie dłużej niż do ukończenia przez dziecko 7 roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego, nie dłużej niż do ukończenia przez nie 10 roku życia - w przypadku osoby, o której mowa w ustawie.

5.5. Jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia się dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu

Od 1 stycznia 2017 r. z tytułu urodzenia się dziecka z ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniem albo nieuleczalną chorobą zagrażającą życiu, przysługuje prawo do jednorazowego świadczenia w wysokości 4000,00 zł, przyznanego na podstawie przepisów ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1329 zm. z 2022 r. poz. 2140). Wniosek o wypłatę jednorazowego świadczenia należy złożyć w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka. Wniosek złożony po terminie zostanie pozostawiony bez rozpoznania. Jednorazowe świadczenie przysługuje bez względu na osiągnięte dochody.

Ponadto, podstawowym warunkiem jest posiadanie przez dziecko zaświadczenia lekarskiego, potwierdzającego ciężkie i nieodwracalne upośledzenia albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Zaświadczenie takie powinno być wystawione przez lekarza, z którym Narodowy Fundusz Zdrowia zawarł umowę o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej, albo lekarza, który jest zatrudniony lub wykonuje zawód w przychodni, z którą NFZ zawarł umowę o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej, posiadającego specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie: położnictwa i ginekologii, perinatologii lub neonatologii, neurologii dziecięcej, kardiologii dziecięcej lub chirurgii dziecięcej. Ponadto, podobnie jak w przypadku jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka (tzw. becikowego), jednorazowe świadczenie przysługiwać będzie tylko w sytuacji, gdy matka dziecka pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do dnia porodu. Fakt ten należy potwierdzić odpowiednim zaświadczeniem lekarskim lub zaświadczeniem wystawionym przez położną. Wzór tego zaświadczenia określony jest w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 14 września 2010 r. w sprawie formy opieki medycznej nad kobietą w ciąży, uprawniającej do dodatku z tytułu urodzenia dziecka oraz wzoru zaświadczenia potwierdzającego pozostawanie pod tą opieką (Dz. U. z 2010 r., Nr 183, poz. 1234). Istotne jest, że wymóg legitymowania się zaświadczeniem o pozostawaniu pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do dnia porodu, nie dotyczy opiekuna prawnego, opiekuna faktycznego i osoby, która przysposobiła dziecko.

Jednorazowe świadczenie nie przysługuje jeśli dziecko zostało umieszczone w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie (oznacza to dom pomocy społecznej, młodzieżowy ośrodek wychowawczy, schronisko dla nieletnich, zakład poprawczy, areszt śledczy, zakład karny, szkołę wojskową lub inną szkołę, jeżeli instytucje te zapewniają nieodpłatnie pełne utrzymanie) albo w pieczy zastępczej. Jednorazowe świadczenie nie przysługuje również w przypadku urodzenia martwego dziecka.

Zgodnie z art. 2 ust. 2 ww. ustawy, z wnioskiem o jednorazowe świadczenie, może wystąpić: matka, ojciec, a także opiekun prawny albo opiekun faktyczny (opiekun faktyczny, to osoba faktycznie zajmująca się dzieckiem, jeśli wystąpiła do sądu z wnioskiem o przysposobienie dziecka), będący świadczeniobiorcą świadczeń opieki zdrowotnej lub osobą uprawnioną do świadczeń opieki zdrowotnej na podstawie przepisów o koordynacji -w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2561; zm. poz. 1265, poz. 1855, poz. 2140, poz. 2674 i poz. 2770 oraz z 2023 r. poz. 605, poz. 650 i poz. 658) – spełnienie tego warunku wnioskodawca potwierdza podpisując wniosek o ustalenie prawa do jednorazowego świadczenia zawierający odpowiednie oświadczenie w części II wniosku.

Jednorazowe świadczenie, podobnie jak świadczenia rodzinne oraz świadczenie wychowawcze, podlega unijnej koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego. Oznacza to, że w przypadku gdy osoba uprawniona do jednorazowego świadczenia lub członek rodziny tej osoby przebywa poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej w państwie, w którym mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (tj. w kraju UE, EOG lub Szwajcarii i nie jest to pobyt turystyczny, leczniczy ani związany z podjęciem nauki), wniosek wraz z dokumentami zostanie przekazany marszałkowi województwa w celu ustalenia, czy w danej sprawie zachodzi koordynacja systemów zabezpieczenia społecznego.

Ponadto, otrzymane jednorazowe świadczenie nie wlicza się do dochodu przy ustalaniu prawa do innych świadczeń, w tym do świadczeń z pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, świadczenia wychowawczego oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

5.6. Świadczenia opiekuńcze

5.6.1. Zasiłek pielęgnacyjny, przysługuje:

- niepełnosprawnemu dziecku;
- osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia;
- osobie, która ukończyła 75 lat.

Wysokość zasiłku pielęgnacyjnego w okresie od dnia 01.01.2022 r. do dnia 31.12.2022 r. wynosiła 215,84 zł miesięcznie, o którym stanowi § 2 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 sierpnia 2021 r. w sprawie

wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna (Dz. U. z 2021 r., poz. 1481). Zasiłek pielęgnacyjny przyznaje się w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji.

5.6.2. Świadczenie pielęgnacyjne

Od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r. świadczenie pielęgnacyjne przysługiwało w wysokości 2 119,00 zł. Świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej przysługuje:

- matce lub ojcu;
- opiekunowi faktycznemu dziecka;
- osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby, w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz koniecznością stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Osobom innym niż spokrewnione w pierwszym stopniu z osobą wymagającą opieki, przysługuje świadczenie pielęgnacyjne, w przypadku, gdy spełnione są łącznie następujące warunki:

- rodzice osoby wymagającej opieki nie żyją, zostali pozbawieni praw rodzicielskich, są małoletni lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- nie ma innych osób spokrewnionych w pierwszym stopniu, są małoletnie lub legitymując się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- nie ma osób będących opiekunem prawnym lub rodziną zastępczą spokrewnioną, lub legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje, jeżeli niepełnosprawność osoby wymagającej opieki powstała:

- nie później niż do ukończenia 18 roku życia lub
- w trakcie nauki w szkole lub szkole wyższej, jednak nie później niż do ukończenia 25 roku.

5.6.3. Specjalny zasiłek opiekuńczy

Specjalny zasiłek opiekuńczy w okresie od dnia 01.01.2022 r. do dnia 31.12.2022 r. przysługiwał w wysokości 620,00 zł miesięcznie, zgodnie z § 1 pkt 3 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 sierpnia 2021 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna (Dz. U. z 2021 r., poz. 1481). Przysługuje osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, jeżeli rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje, jeżeli łączny dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki w przeliczeniu na osobę nie przekracza 764,00 zł.

5.6.4. Zasiłek dla opiekuna

Zasiłek dla opiekuna w okresie od dnia 01.01.2022 r. do dnia 31.12.2022 r. przysługiwał w kwocie 620,00 zł osobie, jeżeli decyzja o przyznaniu jej prawa do świadczenia pielęgnacyjnego wygasła z mocy prawa z dniem

1 lipca 2013 r. (§ 1 pkt 14 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 sierpnia 2021 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna (Dz. U. z 2021 r., poz. 1481)).

Postępowanie w sprawie ustalenia prawa do zasiłku dla opiekuna organ właściwy ustalający prawo do świadczeń pielęgnacyjnych wszczyna na wniosek osoby ubiegającej się o zasiłek dla opiekuna. Wniosek można było składać maksymalnie w terminie 4 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, tj. do 15 września 2014 r.

Struktura wydatków na świadczenia rodzinne w 2022 roku bez uwzględnienia mechanizmu „złotówka za złotówkę”

Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota w zł
Zasiłki rodzinne	5013	582 243,00 zł
dodatki do zasiłków rodzinnych z tytułu:	2 546	368 333,00 zł
-urodzenia dziecka	20	20 000,00 zł
-opieka nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	396	154 560,00 zł
-samotnego wychowywania dziecka	51	9 843,00 zł
-kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	200	21 920,00 zł
-rozpoczęcia roku szkolnego	283	28 300,00 zł
-podjęcie przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania	696	48 420,00 zł
-wychowywanie dziecka w rodzinie wielodzietnej	907	86 165,00 zł
Zasiłki rodzinne wraz z dodatkami	7 559	951 451,00 zł
Zasiłki pielęgnacyjne	1 526	329 372,00 zł
Świadczenia pielęgnacyjne	460	959 125,00 zł
Specjalny zasiłek opiekuńczy	59	36 240,00 zł
Świadczenia opiekuńcze (razem)	2 045	1 324 737,00 zł
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	68	68 000,00 zł
Świadczenie rodzicielskie	137	123 238,40 zł
Jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia się dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu	0	0,00 zł
Świadczenia rodzinne razem	9 809	2 466 551,40 zł

5.7. "Złotówka za złotówkę"

Od 1 stycznia 2016 roku, jeśli rodzina korzystająca ze świadczeń rodzinnych przekroczyła kryterium dochodowe, nie straciła ich, ale otrzymała je pomniejszone o kwotę przewyższającą kryterium. Mechanizm "złotówka za złotówkę" ma zachęcać do podejmowania pracy bez obawy o utratę zasiłków.

Z dniem 01.01.2016 r. weszła w życie nowelizacja ustawy o świadczeniach rodzinnych, która wprowadziła zasadę "złotówka za złotówkę". Dzięki niej przekroczenie kryterium dochodowego uprawniające do świadczeń rodzinnych (674,00 zł na osobę w rodzinie lub 764,00 zł dla rodzin z niepełnosprawnym dzieckiem) nie oznacza automatycznej utraty świadczeń dotychczas wystarczyło przekroczyć je choćby o złotówkę, by stracić wszystkie zasiłki.

Jeśli próg dochodowy przekroczony zostanie o złotówkę, 20,00 zł lub 30,00 zł, to o tą kwotę zostanie pomniejszony zasiłek rodzinny. Ustawa dotyczy zasiłku rodzinnego i dodatków do niego: z tytułu urodzenia dziecka, z tytułu samotnej opieki nad dzieckiem, korzystania z urlopu wychowawczego, wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej, kształcenia i rehabilitacji niepełnosprawnego dziecka, rozpoczęcia roku szkolnego, nauki dziecka poza miejscem zamieszkania.

Minimalne świadczenie wypłacane według ww. zasady wnosił 20,00 zł.

Dla przykładu - jeśli rodzina przekroczy kryterium o 380,00 zł, a uprawniona jest do zasiłku i dodatków w wysokości 400,00 zł, to od 400,00 zł odejmujemy 380,00 zł i oznacza to, że tej rodzinie należy się 20,00 zł. Gdyby ta różnica wynosiła 19,00 zł, rodzina nie otrzymałaby już tego świadczenia.

Struktura wydatków na świadczenia rodzinne w 2022 roku z uwzględnieniem wyłącznie mechanizmu „złotówka za złotówkę”

Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota w zł
Zasiłki rodzinne	424	26 757,89 zł
dodatki do zasiłków rodzinnych z tytułu:	261	17 951,00 zł
-urodzenia dziecka	12	2 610,08 zł
-opieka nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	24	6 728,46 zł
-samotnego wychowywania dziecka	2	322,72 zł
-kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	12	642,46 zł
-rozpoczęcia roku szkolnego	28	876,64 zł
-podjęcie przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania	115	3 551,20 zł
-wychowywanie dziecka w rodzinie wielodzietnej	68	3 219,44 zł
Zasiłki rodzinne wraz z dodatkami	685	44 708,89 zł

Wypłata zasiłku dla opiekuna

Okres przyznania	Liczba świadczeń	Kwota w zł
01.01.2022 – 31.12.2022	14	4 884,30 zł

5.8. SKŁADKI NA UBEZPIECZENIE SPOŁECZNE I ZDROWOTNE

Zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 1009 zm. 2021 r. poz. 1621, z 2022 r. poz. 1079, poz. 1115, poz. 1265, poz. 1933, poz. 2185, poz. 2476 i poz. 2707 oraz z 2023 r. poz. 326) oraz ustawą o świadczeniach z opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 2561 zm. poz. 1265, poz. 1855, poz. 2140, poz. 2674 i poz. 2770 oraz z 2023 r. poz. 605, poz. 650 i poz. 658). Ośrodek realizuje wypłatę składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe oraz składki zdrowotne.

Nazwa świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota w zł
Składki na ubezpieczenie emerytalno – rentowe od świadczenia pielęgnacyjnego	267	142 812,84 zł
Składki na ubezpieczenie zdrowotne od świadczenia pielęgnacyjnego	98	17 834,94 zł
Składki na ubezpieczenie emerytalno – rentowe od specjalnego zasiłku opiekuńczego	48	7 642,65 zł
Składki na ubezpieczenie zdrowotne od specjalnego zasiłku opiekuńczego	73	3 522,01 zł
Składki na ubezpieczenie emerytalno – rentowe od zasiłku dla opiekuna	10	1 284,82 zł
Składki na ubezpieczenie zdrowotne od zasiłku dla opiekuna	7	302,79 zł
Razem	503	173 400,05 zł

6. REALIZACJA FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznawane są na warunkach określonych w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 581; zm. poz. 658). Akt wykonawczy: Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania, sposobu ustalania dochodu oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach w sprawach o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego (Dz. U. z 2017 r., poz. 1467).

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują:

- obywatelom polskim;
- cudzoziemcom:

a) jeżeli wynika to z wiążących Rzeczpospolitą Polską umów dwustronnych o zabezpieczeniu społecznym;

b) przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt stały, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej oraz zezwolenia na pobyt czasowy

udzielonego w związku z okolicznością, o której mowa w art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 519; zm. poz. 547)

c) przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z uzyskaniem statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 500,00 zł miesięcznie, są świadczeniami udzielanymi na roczne okresy zasiłkowe, trwające od 1 października do 30 września. Przyznanie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego uzależnione jest od spełnienia kryterium dochodowego. Świadczenia te przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie w okresie od dnia 01.10.2022 r. do dnia 31.12.2022 r. nie przekraczał kwoty 900,00 zł.

Do świadczenia z funduszu alimentacyjnego ma prawo osoba uprawniona do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do ukończenia 18 roku życia albo w przypadku gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo.

Strukturę wydatków oraz odzyskanych nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego przedstawia poniższa tabela:

Wyszczególnienie	Liczba świadczeń	Kwota w zł
Wyplacone świadczenia z funduszu alimentacyjnego	222	104 550,00 zł

6.1 Działania wobec dłużników alimentacyjnych

Organ właściwy dłużnika zobowiązany jest do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych. W ramach tych działań organ właściwy dłużnika:

- przeprowadza wywiady alimentacyjne oraz odbiera oświadczenia majątkowe,
- przekazuje komornikowi sądowemu informacje mające wpływ na egzekucję zasądzonych alimentów, pochodzących z wywiadu alimentacyjnego oraz oświadczenia alimentacyjnego,
- zobowiązuje dłużnika alimentacyjnego do zarejestrowania się w urzędzie pracy jako bezrobotny albo poszukujący pracy,
- informuje powiatowy urząd pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego,
- wydaje decyzję o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych,
- składa wnioski o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 Kodeksu karnego, od 1 czerwca 2018 r. za przestępstwo określone w art. 209 § 3 Kodeksu karnego,
- kieruje do starosty wnioski o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego, przekazuje informacje gospodarcze do Biura Informacji Gospodarczej (KIDT – Krajowa Informacja Długów Telekomunikacyjnych, KBIG – Krajowe Biuro Informacji Gospodarczej, KR D – Krajowy Rejestr Długów, BIG InfoMonitor, ERIF BIG S.A., BISNODE) o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego w przypadku powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy.

Ww. działania spowodowały, że w 2022 r. wyegzekwowano od dłużników alimentacyjnych kwotę 105 767,91 zł na poczet funduszu alimentacyjnego.

W 2022 r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Sieprawiu wypłacił 222 świadczenia na kwotę 104 550,00 zł, wydano 12 decyzji przyznające świadczenie z Funduszu Alimentacyjnego.

7. REALIZACJA ŚWIADCZENIA WYCHOWAWCZEGO 500+

Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 810) to pierwszy program skierowany do wszystkich polskich rodzin z dziećmi. Ustawa ta przewiduje finansowaną pomoc państwa w formie pieniężnej. Celem świadczenia wychowawczego jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspakajaniem jego potrzeb życiowych.

Ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego oraz jego wypłata następowały odpowiednio na wniosek matki, ojca, opiekuna faktycznego dziecka albo opiekuna prawnego dziecka do dnia ukończenia przez dziecko 18 roku życia w wysokości 500,00 zł miesięcznie na dziecko w rodzinie.

Liczba wypłaconych świadczeń wychowawczych:

Rodzaj świadczenia	Liczba wypłaconych świadczeń	Kwota w zł
Świadczenie wychowawcze	10 438	5 216 729,90 zł

Nadmienić należy, że wypłatę świadczeń dot. wniosków złożonych na okres świadczeniowy od 1 czerwca 2021 r. do 31.05.2022 r. realizował Ośrodek Pomocy Społecznej, natomiast od stycznia 2022 r. zadania z zakresu świadczenia wychowawczego prowadzi Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

8. REALIZACJA DODATKU OSŁONOWEGO

17 grudnia 2021 r. Sejm przyjął ustawę o dodatku osłonowym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 759). Był to kluczowy element rządowej Tarczy Antyinflacyjnej, który miał zniwelować rosnące ceny energii, gazu i żywności. Wsparcie objąć miało blisko 7 mln gospodarstw domowych, co stanowi prawie połowę wszystkich gospodarstw w naszym kraju. Na ten cel przeznaczono kwotę ponad 4 mld zł. Zgodnie z zaproponowanymi przepisami przysługiwał on gospodarstwu domowemu, którego przeciętne miesięczne dochody nie przekraczały 2 100,00 zł w gospodarstwie jednoosobowym i 1 500,00 zł na osobę w gospodarstwie wieloosobowym.

Wysokości dopłat w ramach dodatku osłonowego:

- Jednoosobowe gospodarstwo domowe otrzymało 400,00/500,00 zł* przy założeniu że jej dochód nie przekroczył 2 100,00 złotych,
- Gospodarstwo 2-3 osobowe otrzymało 600,00/750,00 zł* przy założeniu, że dochód nie przekroczył 1500 złotych miesięcznie na osobę,
- Gospodarstwo 4-5 osobowe otrzymało 850,00 zł/1 062,50 zł* przy założeniu, że dochód nie przekroczył 1 500,00 złotych miesięcznie na osobę,
- Gospodarstwo 6 i więcej osobowe otrzymało 1 150,00 zł/ 1437,50 zł* przy założeniu, że dochód nie przekroczył 1 500,00 złotych miesięcznie na osobę.

*Kwota dofinansowania uzależniona była od źródła ogrzewania.

8.1 Zasada złotówka za złotówkę

W przypadku dodatku osłonowego obowiązywała tzw. zasada złotówka za złotówkę. Oznaczało to, że dodatek przyznawany był po przekroczeniu kryterium dochodowego, a kwota dodatku pomniejszana była o kwotę tego przekroczenia. Minimalna kwota wypłacanych dodatków osłonowych wynosiła 20,00 zł.

Aby otrzymać dodatek osłonowy należało złożyć wniosek od 1 stycznia 2022 r. do 31 października 2022 r. Wypłata dodatków realizowana była w 2 równych ratach, tj. do 31 marca i do 2 grudnia, dla tych którzy złożyli wniosek do końca stycznia 2022 r., natomiast dla tych którzy złożyli wniosek od 1 lutego 2022 r. wypłata 100% dodatku zrealizowana została do 2 grudnia 2022 r.

Liczba wypłaconych dodatków osłonowych:

Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota w zł
Dodatek osłonowy	1168	866 480,17 zł

Zestawienie wypłaconych dodatków osłonowych

Wyszczególnienie	Liczba gospodarstw domowych	Kwota dodatków osłonowych (zł)
1. Dodatek określony w art. 2 ust 5 ustawy o dodatku osłonowym – razem	422	279 413,37
- jednoosobowego	90	34 995,64
- składającego się z 2 do 3 osób	118	61 492,98
- składającego się z 4 do 5 osób	184	150 360,26
- składającego się z co najmniej 6 osób	30	32 564,49
2. Dodatek określony w art. 2 ust 6 ustawy o dodatku osłonowym – razem	746	587 066,80

- jednoosobowego	199	97 306,63
- składającego się z 2 do 3 osób	255	173 232,52
- składającego się z 4 do 5 osób	225	222 372,79
- składającego się z co najmniej 6 osób	67	94 154,86
3. Ogółem	1168	866 480,17

Liczba wydanych informacji pozytywnych: 1179

Liczba wydanych decyzji odmownych: 74

Liczba umorzonych wniosków: 1

9. REAZLIZACJA DODATKU WĘGLOWEGO

Dodatek węglowy realizowany był na podstawie ustawy o dodatku węglowym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 141; zm. poz. 295). Dodatek przysługiwał gospodarstwom domowym, dla których głównym źródłem ogrzewania jest kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa lub piec kaflowy na paliwo stałe – zasilane węglem kamiennym, brykietem lub peletem, zawierającymi w swoim składzie co najmniej 85% węgla kamiennego.

W zaproponowanym rozwiązaniu nie było kryteriów dochodowych, a dodatek przysługiwał również gospodarstwom, które już zakupiły węgiel. Warunkiem otrzymania dodatku był wpis lub zgłoszenie źródła ogrzewania do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków, o której mowa w art. 27a ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 438; zm. poz. 1561, poz. 1576, poz. 1967 i poz. 2456), do dnia 11 sierpnia 2022 r., albo po tym dniu - w przypadku głównych źródeł ogrzewania wpisanych lub zgłoszonych po raz pierwszy do centralnej ewidencji emisyjności budynków, o których mowa w art. 27g ust. 1 ww. ustawy.

Wnioski o dodatek węglowy – podobnie jak w przypadku dodatku osłonowego, można było składać do Gminnego Ośrodka Pomoc Społecznej.

Wnioski o wypłatę dodatku węglowego można było składać do 30 listopada 2022 r.

Liczba wydanych informacji pozytywnych: 1147

Liczba wydanych decyzji odmownych: 34

Liczba wypłaconych dodatków węglowych:

Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota w zł
Dodatek węglowy	1 101	3 303 000,00 zł

10. DODATEK DLA GOSPODARSTW DOMOWYCH Z TYTUŁU WYKORZYSTYWANIA NIEKTÓRYCH ŹRÓDEŁ CIEPŁA

Dodatek dla gospodarstw domowych z tytułu wykorzystywania niektórych źródeł ciepła realizowany był na podstawie ustawy o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw (Dz. U. z 2022 r. poz. 1967; zm. poz. 1991, poz. 2127, poz. 2185, poz. 2236, poz. 2243 i poz. 2687 oraz z 2023 r. poz. 295 i poz. 877). Dodatek dla gospodarstw domowych przysługiwał osobie w gospodarstwie domowym, w przypadku gdy głównym źródłem ciepła gospodarstwa domowego jest:

- kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia albo piec kaflowy na paliwo stałe, zasilane peletem drzewnym, drewnem kawałkowym lub innym rodzajem biomasy, albo

- kocioł gazowy zasilany skroplonym gazem LPG, albo

- kocioł olejowy

– zgłoszone lub wpisane do centralnej ewidencji emisyjności budynków do dnia 11 sierpnia 2022 r., albo po tym dniu – w przypadku głównych źródeł ogrzewania zgłoszonych lub wpisanych po raz pierwszy do centralnej ewidencji emisyjności budynków,

Dodatek dla gospodarstwa domowego wynosił:

- 3 000,00 złotych – w przypadku gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł na paliwo stałe zasilany peletem drzewnym lub innym rodzajem biomasy, z wyłączeniem drewna kawałkowego;
- 1 000,00 złotych – w przypadku gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia albo piec kaflowy, zasilane drewnem kawałkowym;
- 500,00 złotych – w przypadku gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł gazowy zasilany skroplonym gazem LPG;
- 2 000,00 złotych – w przypadku gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł olejowy .

Wniosek o wypłatę dodatku dla gospodarstw domowych można było złożyć w terminie do dnia 30 listopada 2022 r.

Liczba wydanych informacji pozytywnych: 152

Liczba wydanych decyzji odmownych: 9

Liczba wniosków pozostawionych bez rozpoznania: 3

Liczba wypłaconych dodatków dla gospodarstw domowych:

Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota w zł
Dodatek dla gospodarstw domowych z tyt. wykorzystywania niektórych źródeł ciepła	151	219 500,00 zł

Zestawienie wypłaconych dodatków z tytułu wykorzystywania niektórych źródeł ciepła

Główne źródło ogrzewania gospodarstwa domowego jest zasilane	Liczba gospodarstw domowych	Kwota dodatków źródła ciepła (zł)
- peletem drzewnym lub innym rodzajem biomasy	34	102 000,00
- drewnem kawałkowym	115	115 000,00
- skroplonym gazem LPG	1	500,00
- olejem opałowym	1	2 000,00

11. PROGRAM "CZYSTE POWIETRZE"

Program „Czyste powietrze” jest pierwszą ogólnokrajową inicjatywą walki ze smogiem. Realizowany jest przez Wojewódzkie Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. W ramach programu można przeprowadzić termomodernizację budynków, np. wykonać termoizolację lub wymienić stolarkę okienną i drzwiową na bardziej energooszczędną. Z dofinansowania można skorzystać w celu wymiany starych, wysokoemisyjnych kotłów węglowych na ekologiczne źródła energii, np. pompę ciepła, instalację fotowoltaiczną, kolektory słoneczne, rekuperację czy wykonanie instalacji centralnego ogrzewania. Dodatkowo można przeprowadzić kompletny audyt energetyczny wykazujący rzeczywiste zapotrzebowanie budynku na energię ciepłą. W dniu 1.10.2020 r. w życie weszły zmiany w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, które nakładają na gminy obowiązek wydawania zaświadczeń o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego dla potrzeb uczestnictwa w programie Czyste Powietrze. Do ustalania wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu, stosuje się przepisy ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych. Zaświadczenia wydawane są po uprzednim złożeniu wniosku. W 2022 r. wydano **47 zaświadczenia** o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego dla potrzeb uczestnictwa w programie Czyste Powietrze.

12. POMOC OBYWATEŁOM UKRAINY

Zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, wszystkim obywatelom Ukrainy, którzy po 24 lutego 2022 r. przekroczyli granicę ukraińsko-polską przysługuje prawo do niżej wymienionych świadczeń, które są realizowane przez GOPS:

- świadczeń pieniężnych i niepieniężnych na zasadach i trybie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
- świadczenia jednorazowego w wysokości 300,00 zł na osobę, przeznaczonego na utrzymanie, w szczególności na pokrycie wydatków na żywność, obuwie, środki higieny osobistej oraz opłaty mieszkaniowe;

- świadczeń rodzinnych, o których mowa w ustawie z dnia 28 listopada 2003r o świadczeniach rodzinnych.

Uprawniony do pomocy jest obywatel Ukrainy, który wjechał legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w okresie od dnia 24 lutego 2022 r. i deklaruje zamiar pozostania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz został wpisany do rejestru PESEL. Wypłata jednorazowego świadczenia pieniężnego jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej realizowanym przez gminy.

12.1. Jednorazowe świadczenie pieniężne dla osób, które opuściły Ukrainę w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (300,00 zł) w 2022 r.

Liczba złożonych wniosków: **95**

Liczba wniosków rozpatrzonych pozytywnie: **94**

Liczba wniosków przekazanych wg właściwości: **1**

Liczba wypłaconych świadczeń: **235**

Środki wykorzystane: **71 910,00 zł** ($235 \times 300,00 \text{ zł} = 70 500,00 \text{ zł} + 2\% \text{ koszty obsługi } (1 410,00 \text{ zł})$)

12.2. Zapewnienie posiłku dla dzieci i młodzieży

Świadczenie to było przyznawane jako pomoc doraźna na czas nie dłuższy niż 2 miesiące na podstawie art. 29 i 30 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. Pomoc przyznawana nie wymagała przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego i wydania decyzji administracyjnej. Po upływie 2 miesięcy w/w pomoc była przyznawana po spełnieniu kryterium dochodowego, które dla rodziny wynosiło 600,00 zł na osobę, obywatel Ukrainy składał oświadczenie o sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej. Ta procedura wymagała wydania decyzji administracyjnej.

Pomocą zostało objętych **55 dzieci**, które przebywały na terenie gminy Siepraw, na ten cel wydatkowano środki w wysokości **14 913,00 zł**.

12.3. Świadczenia rodzinne

Obywatele Ukrainy, którzy przybyli do Polski w związku z toczącymi się działaniami wojennymi i których pobyt został uznany za legalny na mocy *ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa* są uprawnieni między innymi do realizowanych przez gminy świadczeń rodzinnych, o których mowa w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.

Liczba rodzin: **5**

Liczba wydanych decyzji: **8**

Liczba dzieci na które zostały przyznane świadczenia rodzinne: **8**

Liczba wypłaconych świadczeń: **50**

Środki wykorzystane: **15 371,31 zł** ($15 099,30 \text{ zł} + \text{koszty obsługi } 272,01 \text{ zł}$)

12.4. Świadczenia pieniężne z tytułu zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy.

Świadczenie przysługuje osobom fizycznym prowadzącym gospodarstwo domowe oraz podmiotom, które zapewnili na własny koszt łącznie zakwaterowanie i wyżywienie obywatelom Ukrainy. Świadczenie przysługuje nie dłużej niż za okres 120 dni od dnia przybycia obywatela Ukrainy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Okres wypłaty świadczenia może być przedłużony w szczególnie uzasadnionych przypadkach. Wysokość świadczenia wynosi 40,00 zł na osobę dziennie. Świadczenie wypłacane jest z dołu, czyli za okres faktycznego zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia.

Liczba złożonych wniosków: **124**

Liczba wydanych informacji: **121**

Liczba podmiotów, którym wypłacono świadczenie: **46**

Liczba obywateli, którym zagwarantowano zakwaterowanie i wyżywienie w prywatnych domach: **208**

Liczba obywateli, dla których przedłużono okres wypłaty świadczenia: **10**

Liczba wypłaconych osobodni: **15 441**

Środki wykorzystane: **619 464,00 zł** (617 640,00 zł wypłata świadczeń + 1824,00 zł koszty obsługi)

13. Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014 – 2020 współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Pomoc najbardziej Potrzebujących w ramach Podprogramu 2021

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sieprawiu współpracuje ze Stowarzyszeniem Przyjaciół Zakliczyna, Stowarzyszeniem Inicjatyw Obywatelskich w Czechówce oraz Stowarzyszeniem Przyjaciół Ziemi Sieprawskiej. Współpraca polega na wydawaniu skierowań do otrzymania pomocy żywnościowej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020. W 2022 r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Sieprawiu wydał 171 skierowań dla 456 osób - mieszkańców Gminy Siepraw.

W ramach programu dystrybuowane są następujące produkty żywnościowe: groszek z marchewką, koncentrat pomidorowy, buraczki wiórki, powidła śliwkowe, sok jabłkowy, makaron jajeczny, ryż biały, kasza gryczana, mleko UHT, szynka drobiowa, szynka wieprzowa mielona, pasztet wieprzowy, cukier biały, olej rzepakowy. W 2022 r. zostało wydanych 1 627 paczek żywnościowe, w sumie zostało rozdysponowane 35 ton 783 kg żywności dla mieszkańców gminy.

14. KARTA DUŻEJ RODZINY

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sieprawiu realizuje ustawę z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny. Karta Dużej Rodziny to ogólnopolski system zniżek, stworzony z myślą o rodzinach wielodzietnych, które oferowane są zarówno przez instytucje publiczne, jak i firmy prywatne. Posiadacze KDR mają możliwość tańszego korzystania z oferty podmiotów m.in. z branży spożywczej, paliwowej, bankowej czy rekreacyjnej. Karta Dużej Rodziny wspiera budżety rodzin wielodzietnych oraz ułatwia dostęp do dóbr i usług. Karta jest przyznawana niezależnie od dochodu w rodzinie i co równie ważne, wydawana jest bezpłatnie, a jedynie wydanie duplikatu bądź domówienie tradycyjnej formy karty podlega opłacie.

Wnioski o wydanie Karty Dużej Rodziny składane są w formie papierowej lub w formie elektronicznej. W **2022 r.** zarejestrowano **222 wnioski** o wydanie Karty Dużej Rodziny. Zostało wydanych 317 nowych kart. Od 25 maja 2021 r., po nowelizacji ustawy z dnia 15 kwietnia 2021r. o zmianie ustawy o Karcie Dużej Rodziny wszystkie aktywne Karty uzyskały formę elektroniczną. Każdy posiadacz aktywnej Karty (niezależnie czy posiadał kartę w formie tradycyjnej,, elektronicznej, czy obu) – może wyświetlać ją od 9 czerwca 2021 r. w aplikacji mObywatel. Aplikacja mKDR zamknięta została z końcem czerwca 2021r.

Na realizację ww. programu w 2022 r. otrzymano dotację z budżetu państwa w wysokości **1 032,00 zł**.

W ramach Sieprawskiej Karty Rodziny w 2022 r. zostało złożonych 62 wnioski o przyznanie dopłaty do biletów miesięcznych, na ten cel została wydatkowana kwota **8 028,00 zł**.

15. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY I SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej obowiązkiem gminy jest podejmowanie działań, które będą służyły wsparciu rodzin przeżywających trudności opiekuńczo – wychowawcze i które umożliwiłyby zatrzymanie w rodzinie dzieci zagrożonych umieszczeniem w pieczy zastępczej bądź powrót do rodziny dzieci umieszczonych wcześniej w tej pieczy.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sieprawiu zatrudnia 1 asystenta rodziny. Asystent podejmuje kompleksowe działania polegające przede wszystkim na towarzyszeniu rodzinie w dążeniu do poprawy funkcjonowania i zmiany niekorzystnych dla rodziny sytuacji kryzysowych. Do zadań asystenta należy:

- diagnozowanie problemów i dysfunkcji rodziny,
- określenie podstawowych potrzeb rodziny,
- sporządzeniu planu pracy z rodziną z uwzględnieniem indywidualnych metod bezpośredniej pracy z rodziną,
- zmotywowanie rodziny do współpracy i podejmowania działań zmierzających do pokonania trudności,
- pomoc w poprawie sytuacji rodziny, a w szczególności w usunięciu czynników przeszkadzających w osobistym wychowywaniu dzieci, takich jak: brak stałych źródeł dochodów i możliwości zaspokajania potrzeb dzieci, złe warunki mieszkaniowe, alkoholizm, przemoc w rodzinie,

- podnoszenie umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego i racjonalnego dysponowania budżetem domowym,
- wspieranie rodziny w zdobyciu zatrudnienia i motywowanie do podnoszenia kwalifikacji zawodowych,
- budowanie i utrwalanie w rodzinie wiary we własne siły oraz kształtowanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych,
- wspieranie rodziców w zakresie rozwiązywania problemów wychowawczych z dziećmi,
- wspieranie aktywności społecznej rodzin,
- motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych postaw rodzicielskich,
- umożliwienie dzieciom udziału w zajęciach dodatkowych w szkole, domu kultury, świetlicach środowiskowych,
- prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną,
- dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku,
- sporządzanie na wniosek sądu opinii o rodzinie i jej członkach,
- podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
- współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą w przypadku wystąpienia przemocy w rodzinie;
- współpraca z innymi jednostkami, organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny.

Decyzję o przydziale asystenta rodziny do danej rodziny podejmuje Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej na podstawie wniosku pracownika socjalnego i analizy sytuacji danej rodziny lub na wniosek sądu. Asystent rodziny realizuje plany pracy z rodzinami za ich zgodą i przy aktywnym udziale rodziny w miejscu jej zamieszkania lub miejscu przez nią wskazanym.

W 2022 r. asystent rodziny pracował z 6 rodzinami, w których wychowuje się 13 dzieci. W rodzinach występowały głównie problemy, takie jak: niskie umiejętności opiekuńczo - wychowawcze, alkoholizm, przemoc, niezaradność życiowa, brak prawidłowych wzorców, niskie kwalifikacje zawodowe rodziców, bezrobocie i ubóstwo, niepełnosprawność lub długotrwała choroba, samotne rodzicielstwo.

Dane dotyczące rodzin współpracujących z asystentem rodziny w 2022 r.

Liczba rodzin korzystających z współpracy z asystentem rodziny z tego:		2022 r.
		6
1	Do 3 miesięcy	0
2	Powyżej 3 do 12 miesięcy	0
3	Powyżej 1 roku	6
4	Przeciętny czas pracy z rodziną 1*)	12
5	Liczba rodzin, z którymi asystent zakończył współpracę, w tym:	1
6	Ze względu na osiągnięcie celów	0
7	Ze względu na zaprzestanie współpracy przez rodzinę	0
8	Ze względu na brak efektów	1
9	Ze względu na zmianę metody pracy	0
10	Liczba rodzin, które korzystały z współpracy z asystentem rodziny 2*)	6
11	Liczba dzieci w rodzinach objętych wsparciem asystenta rodziny	13

W ramach realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sieprawiu prowadził placówkę wsparcia dziennego – świetlicę środowiskową.

W 2022 r. do świetlicy uczęszczało 30 dzieci w wieku od 7 do 12 lat z gminy Siepraw. Działania opiekuńczo – wychowawcze z elementami edukacji realizowane są zgodnie z rocznym planem pracy. Działania te dostosowano do potrzeb wychowanków, uwzględniając m.in.

- łagodzenie niedostatków wychowawczych w rodzinie,
- eliminowanie zaburzeń zachowań,
- stwarzanie szansy do pokonania niekorzystnych uwarunkowań w domu rodzinnym.

Zajęcia z dziećmi są organizowane na terenie placówki lub poza nią, w tym: w Bibliotece Publicznej w Sieprawiu, na placu zabaw przy szkole Podstawowej w Sieprawiu, w czasie wycieczek po Sieprawiu jak i wyjazdowych. W ramowym rozkładzie dnia świetlicy w okresie roku szkolnego godziny od 13:10 do 14:10 przeznaczone są na odrabianie zadań domowych. W tych godzinach wychowawcy pomagają wychowankom pokonać trudności w nauce.

Wydatki na funkcjonowanie świetlicy w 2022 r. wyniosły 89 525,99 zł.

16. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE

Jednym z zadań Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sieprawiu jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie poprzez realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Siepraw na lata 2020-2024 zatwierdzonego Uchwałą nr XXI/176/20 Rady Gminy Siepraw z dnia 29 grudnia 2020 r. obejmującego swoim zakresem zadania mające na celu przede wszystkim ochronę osób doznających przemocy w rodzinie.

Pojęcie przemocy w rodzinie obejmuje wszelkie odmiany złego traktowania tych członków rodziny, którzy nie są w stanie skutecznie się bronić. Przemoc w rodzinie to nie tylko znęcanie się fizyczne nad członkiem rodziny, ale także dręczenie psychiczne, wykorzystywanie seksualne i ekonomiczne. W celu realizacji powyższego zadania Uchwałą Nr VIII/65/11 Rady Gminy Siepraw z dnia 6 czerwca 2011 roku powołany został Gminny Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Sieprawiu. W skład jego wchodzi: pracownicy socjalni, przedstawiciele Policji, pedagodzy szkolni, kuratorzy sądowi oraz członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, pielęgniarki środowiskowe. W ramach Zespołu działają grupy robocze, których przedstawiciele pracują z rodziną, zapewniając kompleksową pomoc, wspólnie opracowują, wdrażają i monitorują realizację planu pomocy w ramach procedury „Niebieskiej Karty”. Jednym z zadań Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sieprawiu jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie poprzez realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Siepraw na lata 2020-2024 zatwierdzonego Uchwałą nr XXI/176/20 Rady Gminy Siepraw z dnia 29 grudnia 2020 r. obejmującego swoim zakresem zadania mające na celu przede wszystkim ochronę osób doznających przemocy w rodzinie.

W 2022 r. Zespół Interdyscyplinarny zbierał się 4 razy, zachowując jego ustawowy termin, a Przewodniczący Zespołu powołał 9 grup roboczych, które pracowały w ramach 18 posiedzeń.

W 2022 r. do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 5 „Niebieskich Kart” dotyczących przemocy w rodzinie oraz kontynuowano 4 procedury „Niebieskiej Karty” z ubiegłych lat. Działaniami Zespołu objętych było 9 rodzin. Z dokumentacji zgromadzonej w ramach pracy Zespołu Interdyscyplinarnego wynika, że 32 osoby zostały objęte działaniami zespołu. 8 osób doświadczyło przemocy domowej, z czego 6 osób to kobiety, 2 mężczyzn. Wobec tych osób podejmowano następujące działania: diagnozowano sytuację i potrzeby osoby, udzielano kompleksowych informacji o możliwościach uzyskania pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej, świadczone pracę socjalną, w tym pracownicy socjalni i dzielnicowi odbywali cykliczne wizyty w środowisku monitorujące sytuację rodziny. Wobec osób podejrzanych o stosowanie przemocy podejmowano następujące działania: informowano o konsekwencjach prawnych stosowania przemocy domowej, przeprowadzono rozmowy wspierające, nakłaniano do poradnictwa psychologicznego, przeprowadzano cykliczne wizyty w środowisku monitorujące sytuację rodziny.

W 2022 r. zakończono 4 „Niebieskie Karty”.

17. Ustawa o systemie oświaty – stypendia socjalne

W 2022 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sieprawiu zajmował się realizacją zadań wynikających z ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, a mianowicie przyznawaniem i wypłatą stypendiów socjalnych.

W 2022 r. ze stypendiów szkolnych **od I do VI** skorzystało **32 dzieci** na kwotę **18 126,81 zł**, natomiast od **IX do XII** **27 dzieci** na kwotę **10 800,00 zł**.

Razem wysokość wypłaconych świadczeń wyniosła **28 926,81 zł**

18. „Korpus Wsparcia Seniorów” edycja 2022.

„Korpus Wsparcia Seniorów” jest to program Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej finansowany ze środków Funduszu Przeciwdziałania COVID-19. Koszt realizacji zadania w 2022 r. wyniósł: 25 259,80 zł.

Wsparciem zostało objętych 42 seniorów wieku 65 lat i więcej, którym zapewniono dostęp do tzw. „opasek bezpieczeństwa” wyposażonych w następujące funkcje:

- 1) przycisk bezpieczeństwa – sygnał SOS,
- 2) detektor upadku,
- 3) czujnik zdjęcia opaski,
- 4) lokalizator GPS,
- 5) funkcje umożliwiające komunikowanie się z centrum obsługi i opiekunami,
- 6) funkcje monitorujące podstawowe czynności życiowe (puls i saturacja).

Opaska bezpieczeństwa połączona jest z usługą operatora pomocy – w przypadku trudnej sytuacji lub nagłego zagrożenia wciśnięcie guzika alarmowego, znajdującego się na opasce, umożliwia połączenie ze stałą gotową do interwencji centralą.

19.POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sieprawiu realizuje działania wynikające z obowiązujących uregulowań prawnych oraz stara się podejmować inicjatywy w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, tworzenia nowego wizerunku instytucji pomocy społecznej jako efektywnej, nowoczesnej i skutecznej.

Doświadczenia z 2022 r. uzasadniają konieczność wspierania kadr pomocy społecznej w realizacji coraz to nowszych programów celowych kierowanych do społeczności lokalnych poprzez zwiększenie zatrudnienia oraz promowanie nowoczesnych form pracy socjalnej. W przypadku zwiększonej liczby nowych zadań zauważono problem kadrowy. Zebrane w trakcie roku sprawozdawczego informacje wskazują na potrzebę podnoszenia kwalifikacji pracowników socjalnych pomocy społecznej i przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu.